



1882

**KONYA TİCARET ODASI**  
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

# ENERJİ SEKTÖRÜ “2023 DEĞERLENDİRMESİ, 2024 BEKLENTİLERİ”

MUHAMMED FURKAN ÇETİN



Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA  
Şubat 2024  
[www.kto.org.tr](http://www.kto.org.tr)

### İÇİNDEKİLER

1.	GİRİŞ .....	1
2.	2023 YILINDA SEKTÖRÜN DURUMU .....	1
3.	SEKTÖRDE 2024 YILI BEKLENTİLERİ .....	4
4.	KAYNAKÇA .....	4

### 1. GİRİŞ

2023 yılında enerji sektöründe fiyat artışları 2023 yılına kıyasla daha az olmuştur. Kızıldeniz'deki uluslararası lojistik aksamalar ile İsrail'in Gazze'yi işgali gibi jeopolitik gerilimler ve OPEC+ grubu ülkelerinin arz kesintileri enerji fiyatlarını yükseltse de bu yükselişler kalıcı olmamıştır. Petrol ve doğal gaz fiyatları 2023 yılının Aralık ayında, Ocak ayına kıyasla daha düşük bir seviyede yılı kapatmıştır.

2023 yılında Türkiye enerji alanındaki atılımlarını sürdürmüştür. Sondaj gemileri çalışmalarına devam ederken, Karadeniz Gazı ve Gabar petrolü kullanılmaya başlanmıştır. Avrupa'nın en büyük güneş enerji santrali Karapınar GES devreye alınırken, Akkuyu Nükleer Güç Santrali ilk reaktörü işletme alma iznini elde etmiştir. Bu raporda enerji sektörünün 2023 yılındaki durumu ve 2024 yılı beklentileri yorumlanıp analiz edilecektir.

### 2. 2023 YILINDA SEKTÖRÜN DURUMU

2023 yılında Türkiye'de enerji alanında; doğalgaz ve petrol keşifleri, uluslararası anlaşmalar ve yeni tesis açılışları gibi birçok gelişme yaşanmıştır. Bulgaristan, Macaristan, Romanya ve Moldova ile ihracat, Cezayir ile ithalat anlaşmaları yapılmıştır. Ülkemiz enerji filosunda mevcutta bulunan gemiler olan; Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdülhamid Han gemilerine ek olarak Mukavemet gemisini filosuna eklemiştir. Su altı inşaat gemisi olan Mukavemet, deniz tabanındaki işlemler için kullanılacaktır.

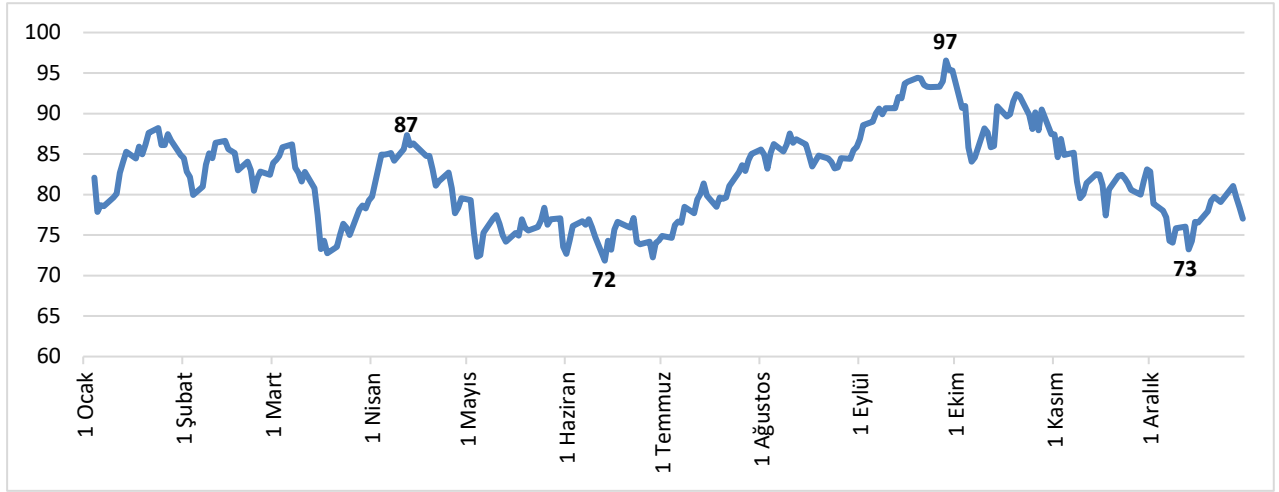
Türkiye'nin ilk bor karbür tesisi Balıkesir'in Bandırma ilçesinde faaliyete başlamıştır. Yatırım bedeli 80 milyon doları bulan Bandırma Bor Karbür Üretim Tesisi; tam kapasite çalıştığında 279 kişiyi istihdam edecekken, yılda 1000 ton bor karbür üretebilecektir.

Karadeniz'de keşfedilen doğal gaz şebekeye bağlanırken 1 ay boyunca konutların doğal gaz tüketimden ücret alınmadı. Ayrıca 1 yıl boyunca konutlarda tüketilen 25m<sup>3</sup>'lük doğal gazdan da ücret alınmayacaktır. Terörden arındırılan Gabar bölgesinde petrol rezervi bulunmuştur. 100 kuyudan günlük 100 bin varillik üretimin hedeflendiği sahadaki çalışmalar Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından yürütülmektedir. Aralık ayında petrol üretimi günlük 30 bin varil olarak gerçekleşmiştir. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde enerji üretiminde kullanılacak taze nükleer yakıt ilk defa tesise getirilmiştir. Bu gelişmeyle birlikte Akkuyu, nükleer santral statüsüne kavuşmuştur. Ayrıca Nükleer Düzenleme Kurumu, Akkuyu Nükleer Güç Santralini ilk reaktörü için işletmeye alma izni vermiştir. Avrupa'nın en büyük, dünyanın sayılı büyüklükteki güneş santrallerinden biri olan Karapınar Güneş Enerjisi Santrali'nin (GES) resmi açılış yapılmıştır. Kurulum çalışmalarına Ocak 2020'de başlanan dünyanın sayılı büyüklükteki güneş santrallerinden biri olan Kalyon Karapınar GES, 20 milyon metrekare araziye kurulmuştur. Santral, tam kapasite devreye alındıktan sonra Türkiye'nin kurulu güneş enerjisi payını tek başına %20 artıracaktır. Yıllık 3 milyar kilovatsaat elektrik üretiminin gerçekleştirileceği santralin söz konusu elektrik üretimi, Türkiye'nin elektrik tüketiminin %1'ine karşılık gelmektedir.

Brent petrolün varil fiyatı, 2022 yılında 139 dolar seviyesini aşarken, 2023 yılında küresel petrol arzı endişelerine rağmen ekonomik resesyon beklentilerinin yol açtığı talep belirsizliğinin daha ağır basmasıyla yıl boyunca 100 doların altında seyretmiştir. 2023 yılı ilk işlem gününde 85,96 dolardan açılan Brent petrolün varili, yılı 77 dolardan tamamlamıştır. Böylece Brent petrol yılı %10,6 düşüşle bitirmiştir.

Suudi Arabistan ve Rusya başta olmak üzere OPEC+ grubu ülkelerinin üretim kesintileri ve İsrail'in Gazze'yi işgaliyle yükselen tansiyon, küresel petrol arzına ilişkin endişelere neden olmuştur. Çatışmanın bölgeye yayılabileceğine dair endişeler ve Kızıldeniz'deki uluslararası lojistik aksamalar nedeniyle 2023 yılında petrol fiyatlarında yükselişler olmuştur. Ancak arz kesintileri ve jeopolitik gerilimlerin etkisi sınırlı kalmış ve Brent petrolün yukarı yönlü hareketleri kısa sürmüştür.

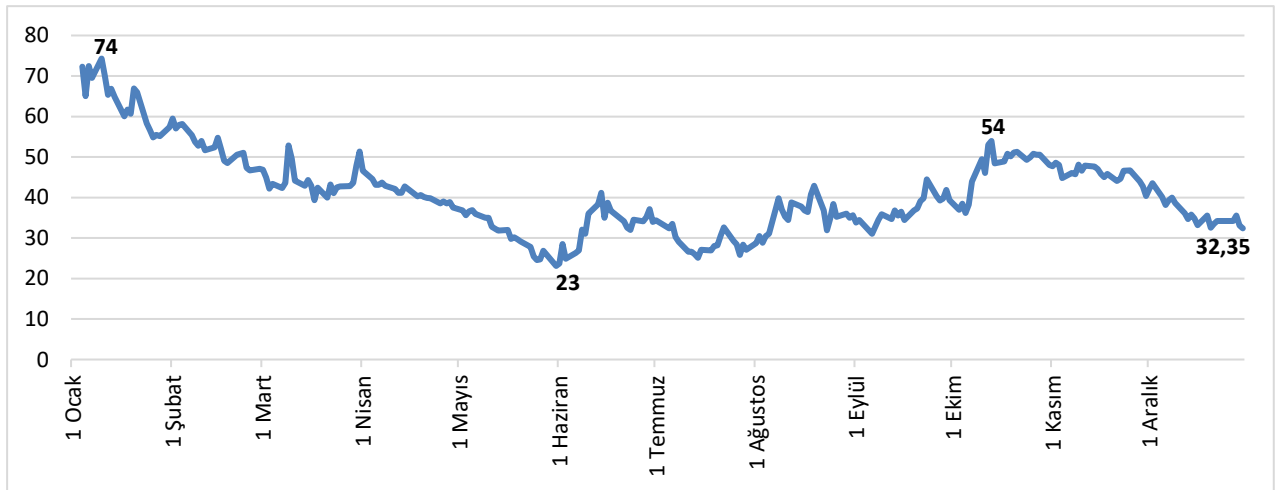
**Grafik 1. 2023 Yılı Brent Petrol Fiyatları (\$)**



Kaynak: Investing

Doğal gaz fiyatları da tıpkı Brent petrolde olduğu gibi arz endişeleri ve jeopolitik gerilimlerin arttığı dönemlerde yükselişler gösterse de yılın genelinde 2022 yılına kıyasla düşük seyretmiştir. Avrupa'nın doğal gaz depolarının doluluğu ve küresel resesyon beklentileri doğal gaz fiyatlarının düşmesine sebep olmuştur.

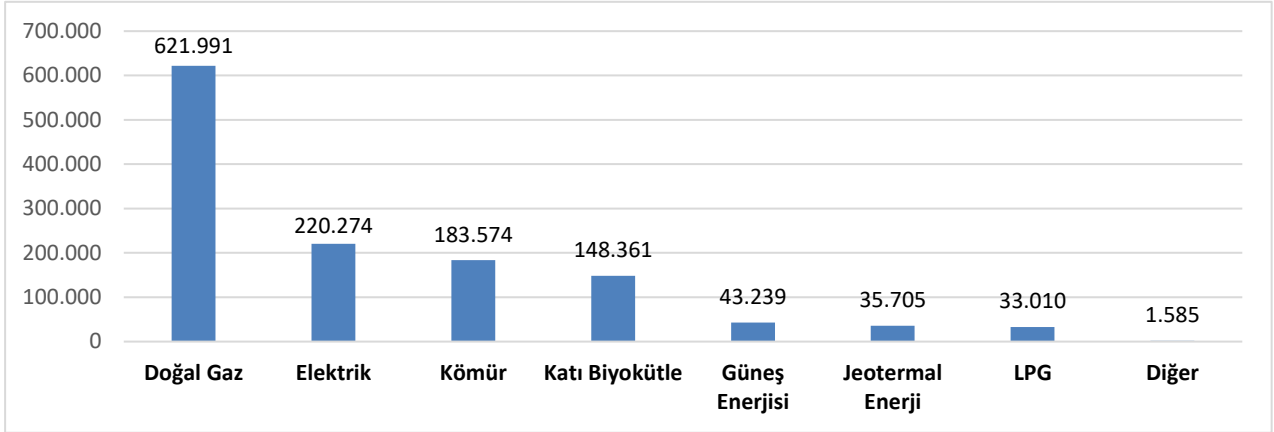
**Grafik 2. 2023 Yılı TTF Doğal Gaz Fiyatları (€)**



Kaynak: Investing

2022 yılında hanelerin toplam nihai enerji tüketimi 1 milyon 287 bin 738 terajul olarak gerçekleşmiştir. Hanelerde tüketilen enerji kaynaklarının paylarına göre, nihai enerji tüketiminde %48,3 ile doğal gaz, %17,1 ile elektrik ve %14,3 ile kömür en çok tüketilen enerji kaynakları olmuştur. Katı biyokütle, güneş enerjisi, jeotermal enerji ve LPG'nin payları sırasıyla %11,5, %3,4, %2,8 ve %2,6 olurken, diğer kategorisinin payı %0,1 olmuştur.

**Grafik 3. Hanehalkı Nihai Enerji Tüketim Miktarları (Terajul, 2022\*)**

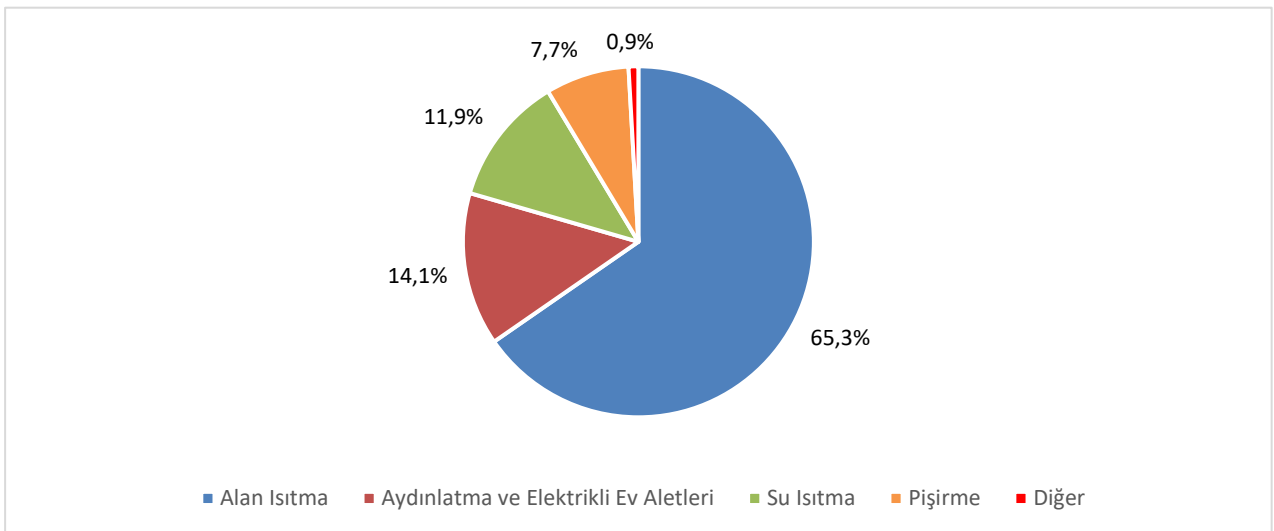


**Kaynak:** TÜİK

\*TÜİK tarafında açıklanan son veri yılı 2022'dir.

Hanehalkı toplam nihai enerji tüketimi, kullanım amacına göre incelendiğinde; 2022 yılında alan ısıtma amaçlı tüketim, toplam tüketimin %65,3'ünü oluşturmuştur. Alan ısıtmadan sonra, sırasıyla aydınlatma ve elektrikli ev aletleri kullanımı %14,1 ile ikinci sırayı, su ısıtma ise %11,9 ile üçüncü sırayı almıştır. Pişirme amaçlı tüketim, toplam tüketimin %7,7'si olurken, alan soğutma ve diğer amaçlı tüketimlerin payı ise %0,9 olarak gerçekleşmiştir.

**Grafik 4. Hanehalkı Kullanım Amacına Göre Toplam Nihai Enerji Tüketimi (% , 2022\*)**



**Kaynak:** TÜİK

\*TÜİK tarafında açıklanan son veri yılı 2022'dir.

### 3. SEKTÖRDE 2024 YILI BEKLENTİLERİ

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 yılına kıyasla enerji sektörüne yapılacak toplam yatırım bedelinin 2024'te %70 artışla 75,7 milyar lira olacağını belirtmiştir. En büyük yatırımın doğal gaz ile petrol arama ve üretim çalışmaları için yapılması planlanırken, Sakarya Gaz Sahası ve Gabar bölgesi başta olmak üzere üretim alanlarını genişletmek ve üretimi artırmak için yaklaşık 100 milyar liralık yatırım yapılması planlanmaktadır. 2024'te doğal gaz depolama kapasitelerinin artırılması, doğal gaz iletim hattı yapımı ve modernizasyonu, doğal gaz ulaşmayan yerlere doğal gaz arzı sağlanması gibi faaliyetler kapsamında Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ), 29 milyar lira yatırım gerçekleştirecektir. TEİAŞ ise elektrik iletim hatları ve trafo yatırımlarına 28 milyar lira kaynak aktaracaktır. Ülkemiz 2024 yılında fosil yakıtlar haricinde yeşil enerjiye de yatırım yapacaktır. Özel sektöründe katkısı ile her yıl 5 bin megavat rüzgar ve güneş enerjisi santralinin devreye alınması planlanırken, 2035 yılına kadar mevcut kurulu güce ek olarak 60 bin megavatlık ilave yenilenebilir kurulu gücün eklenmesi hedeflenmektedir. Ayrıca 2024-2030 yıllarını kapsayan “2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı” dahilinde 2030’a kadar 20,2 milyar dolarlık enerji verimliliği yatırımı yapılması, bu sayede 2040'a kadar 46 milyar dolar tasarruf sağlanması hedeflenmektedir.

2024 yılında petrol üretiminde önemli bir aksama yaşanmaması veya Kızıldeniz'deki kritik petrol tedarikine yönelik saldırıların artmaması durumunda, 2024'te Brent petrolün fiyatı için 80 dolar seviyesi öngörüldürken, Avrupa gaz fiyatları (TTF) için 11 euro seviyesi beklenmektedir. 2024 yılında küresel enerji tüketiminin %1,8 oranında artacağını tahmin edilmektedir. Bu artışın sebebinin ise büyük ölçüde Asya'daki talepten kaynaklanacağı düşünülmektedir. Fosil yakıtlara talep artacak olsa da yenilenebilir enerjiye olan talebin, fosil yakıtlara kıyasla daha fazla artacağı tahmin edilmektedir.

### 4. KAYNAKÇA

- “2023 Almanak Enerji” – TRT Haber  
<https://www.youtube.com/watch?v=cSkADkuwJQ8>
- “Fitch Enerji Fiyatlarında Güçlü Artış Beklemiyor” – Bloomberg HT  
<https://www.bloomberght.com/fitch-enerji-fiyatlarinda-guclu-artis-beklemiyor-2346179>
- “Hanehalkı Nihai Enerji Tüketim İstatistikleri, 2022” – TÜİK  
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Nihai-Enerji-Tuketim-Istatistikleri-2022-53805>
- “Karapınar'daki Dünyanın Tek Yatırımcılı En Büyük Güneş Santrali” – Anadolu Ajansı  
<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/karapinardaki-dunyanin-tek-yatirimcili-en-buyuk-gunes-santrali-tam-kapasite-uretime-basladi/2872773>
- “Petrol Fiyatları 2023'ü %10 Düşüşle Kapattı” – TRT Haber  
<https://www.trthaber.com/haber/ekonomi/petrol-fiyatlari-2023u-yuzde-10-dususle-kapatti-825920.html>